

21.11.2008

Ulkoasiainministeriö / OIK-40
Virpi Laukkanen

Viite: Ulkoasiainministeriön lausuntopyynnöt HEL 5907-25 ja HEL 5907-27

Asia: ETNISTEN SUHTEIDEN NEUVOTTELUKUNNAN (ETNO) LAUSUNTO.

Etnisten suhteiden neuvottelukunta (ETNO) on valtioneuvoston asettama laajapohjainen asiantuntijaelin, jonka tarkoituksena on mm. kehittää vuorovaikutusta viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja eduskunnassa edustettuna olevien puolueiden sekä maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen välillä niin valtakunnallisella, alueellisella kuin paikallisellakin tasolla. Lisäksi ETNO avustaa maahanmuuttopolitiikan asiantuntijana ministeriöitä etnisesti yhdenvertaisen ja monimuotoisen yhteiskunnan kehittämisessä.

Ulkoasiainministeriön on pyytänyt ETNolta lausuntoa määräaikaissopimusten laatimiseksi alueellisia kieliä tai vähemmistökieliä koskevasta peruskirjasta sekä kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevasta puiteyleissopimuksesta.

Vuonna 1992 laadittu Euroopan neuvoston alueellisia tai vähemmistökieliä koskeva eurooppalainen peruskirja on ensimmäinen sitova kansainvälinen asiakirja, jolla pyritään vahvistamaan vähemmistökielten asemaa. Vähemmistöpuiteyleissopimus on ensimmäinen oikeudellisesti sitova kansallisten vähemmistöjen suojelua koskeva kansainvälinen asiakirja. Sopimuksessa määritellään ohjelman luontoisesti ne periaatteet, jotka velvoittavat sopimusvaltioita omalla alueellaan suojelemaan kansallisia vähemmistöjään.

Etnisten suhteiden neuvottelukunta kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. ETNO:n työjaosto antaa lausunnon neuvottelukunnan nimissä ja esittää kantanaan seuraavaa:

ETNO toteaa tukevansa peruskirjan tavoitteita alueellisten ja vähemmistökielten ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi sekä puiteyleissopimuksen tavoitteita kansallisten vähemmistöjen suojelemiseksi. Valtioneuvoston asetuksen mukaisesti Etnisten suhteiden neuvottelukunnan tehtävänä on kuitenkin toimia maahanmuuttopolitiikan asiantuntijana ja näin ollen ETNO haluaa lausunnossaan tuoda esiin erityisesti maahanmuuttaja-näkökulmaa.

ETNO toteaa, että viime vuosina maahanmuutto Suomeen on lisääntynyt huomattavasti. Vuonna 2007 Suomeen muutti 16 928 ulkomaan kansalaista. Nousua edelliseen vuoteen verrattuna oli 12,4 %. Tilastokeskuksen mukaan 31.12.2007

21.11.2008

Suomessa asui 132 708 ulkomaan kansalaista. Suurimmat ryhmät olivat Venäjän (26 211), Viron (20 006), Ruotsin (8 349) ja Somalian (4 852) kansalaiset.

ETNO haluaa myös tuoda esiin, että Suomessa puhuttujen kielten määrä ja niiden puhujien määrä muuttuu jatkuvasti maahanmuuton seurauksena. Tilastokeskuksen tietojen mukaan Suomessa asui vuoden 2007 lopussa 172 928 muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvaa henkilöä. Suurimmat vieraskieliset ryhmät vuoden 2007 lopussa olivat venäjää (45 224), viroa (19 812), englantia (10 589), somalia (9 810) ja arabiaa (8 119) puhuvat.

Monet peruskirjassa ja puiteyleissopimuksessa esiin nostetuista periaatteista soveltuvat myös näihin maahanmuuton kautta syntyneisiin vähemmistö- ja kieliryhmiin, vaikkakaan nämä eivät kuulukaan peruskirjan soveltamisalaan. Etnisten suhteiden neuvottelukunnan näkemyksen mukaan onkin tärkeää, että myös näiden kielten osalta pystytään turvaamaan esimerkiksi kielen opetuksen ja opettajakoulutuksen korkeatasoisuus.

Helsingissä 21.11.2008

Mervi Virtanen
ETNO:n työjaoston puheenjohtaja
Sisäasiainministeriö

Sari Haavisto
ETNO:n pääsihteeri
Sisäasiainministeriö

JAKELU Ulkoasiainministeriö, OIK-40
Ulkoasiainministeriö, Virpi Laukkanen

TIEDOKSI Etnisten suhteiden neuvottelukunta (ETNO)
Sisäasiainministeriö, kirjaamo
HARE